

12. Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling in het Voortgezet

12.1 Definitie kindermishandeling

Er is een wettelijke verplichting voor scholen in Nederland om over een meldcode te beschikken hoe zij handelen wanneer er (mogelijk) sprake is van kindermishandeling. Kindermishandeling is 'elke fysiek, psychisch of seksueel bedreigende of gewelddadige omgang met een kind jonger dan achttien jaar (minderjarige). Dit geweld kan actief zijn (iemand iets aandoen) of passief (niets doen), Veilig Thuis (2018).

Dat ook verwaarlozing tot kindermishandeling gerekend wordt, blijkt uit het woord 'passief' in de definitie. De schade als gevolg van mishandeling kan zich op verschillende manieren voordoen: in de vorm van fysiek of psychisch letsel. Het gaat dus niet alleen om zichtbare schade, zoals blauwe plekken of brandwonden. Kindermishandeling kan ook geestelijke schade veroorzaken.

Wanneer er sprake van partnergeweld in een relatie met kinderen dan is hier automatisch sprake van kindermishandeling (Veilig Thuis, 2018)

Binnen het Staring College is de schoolzorgcoördinator de aandachtsfunctionaris meldcode Kindermishandeling en huiselijk geweld.

12.2 De Meldcode Kindermishandeling uiteen gezet in 5 stappen

Met ingang van 1 januari 2019 zijn alle beroepskrachten die onder werking van de Wet verplichte meldcode vallen verplicht het afwegingskader in de praktijk te gebruiken. Het Staring College heeft gekozen om bij het opstellen van de meldcode Kindermishandeling als basisdocument 'Het afwegingskader in de Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling' te gebruiken (NJI, Kraak, A. & Volaart, M., 2018). De meest essentiële verandering is in stap 5 opgenomen (beslissen aan de hand van het afwegingskader).

Stap 1: in kaart brengen van signalen, de mentor en het docententeam.

Vakdocenten en mentoren zien leerlingen veel. Daarbij kan het zijn dat er bij een leerling bepaald gedrag of uiterlijke kenmerken worden gesignaleerd waar een docent zich zorgen over kan maken. Signalen die o.a. kunnen duiden op huiselijk geweld of kindermishandeling: plotselinge terugval in schoolprestaties, onverzorgd naar school, zonder lunch of ontbijt naar school, agressief of teruggetrokken gedrag of verwondingen. Daarnaast kunnen er natuurlijk ook zorgen zijn omdat een leerling bepaalde verhalen vertelt of ander gedrag vertoont wat opvallend is.

In eerste instantie gaat een mentor met de leerling in gesprek. Het kan natuurlijk ook zijn dat een leerling even niet lekker in zijn vel zit of dat er iets naars aan de hand is zonder dat er sprake is van huiselijk geweld of kindermishandeling.

Stap 2: overleggen met een collega (en eventueel Veilig Thuis), de mentor en zorgcoördinator

Wanneer de mentor niet zeker weet hoe hij verder moet met de signalen, de leerling niet het gesprek met de mentor wil aangaan of wanneer er signalen lijken van kindermishandeling legt de mentor contact met de zorgcoördinator. De zorgcoördinator heeft dan in eerste instantie een individueel gesprek met de leerling om te kijken of er sprake is van kindermishandeling of huiselijk geweld.

Wanneer er geen sprake lijkt van huiselijk geweld dan neemt de zorgcoördinator na het gesprek met de leerling contact op met de ouders/verzorgers om een terugkoppeling te geven van het gesprek en gemaakte afspraken.

Mochten er in eerste instantie signalen zijn van (mogelijke) kindermishandeling dan kan een zorgcoördinator besluiten om, in het belang van de veiligheid van het kind, ouders in eerste instantie nog niet te informeren. De zorgcoördinator kan eerst externe instanties consulteren. In eerste instantie Veilig thuis. Maar vooraf kan de zorgcoördinator zich ook beraden bij bijvoorbeeld het Centrum van Jeugd en Gezin (CJG) of de zedenpolitie.

Stap 3: gesprek met de ouders/verzorgers

Het streven vanuit het Staring College is, dat waar mogelijk ouders op de hoogte worden gesteld van gesprekken die plaatsvinden met leerlingen en om zorgen over leerlingen met ouders te delen. Op het moment dat een zorgcoördinator een ouder uitnodigt voor een gesprek om zorgen te delen die mogelijk betrekking hebben op kindermishandeling, zal hij dit gesprek samen met de mentor of afdelingsleider voeren.

Tijdens dit gesprek zal het doel van het gesprek worden besproken, worden de waarnemingen vanuit school met ouders uitgewisseld en wordt de ouder uitgenodigd om hierop te reageren. Het kan zijn dat na het verhaal van ouders er heel iets anders aan de hand lijkt, zaken veel genuanceerder liggen of dat er mogelijk een hulpvraag ontstaat.

Daarna kan school reageren hoe zij de signalen (tot dan toe) interpreteren. De school zal een verslag maken van het gesprek. Bij een aantal zaken zal school altijd contact opnemen met het Veilig Thuis¹. Veilig thuis én de school vermelden de leerling in de VWI.

Stap 4: wegen van het (mogelijke) geweld of de mishandeling

Na het gesprek met ouders zal school aan de hand van alle beschikbare informatie een inschatting maken op het risico van kindermishandeling en de aard en de ernst ervan. De zorgcoördinator kan Veilig Thuis consulteren of de leerling onder de aandacht brengen bij het Zorgadviesteam (Lochem) of het Voormekaarteam (Berkelland).

Het kan zijn dat de zaak wordt gesloten of dat de zorgcoördinator Veilig thuis consulteert zonder dat er sprake is van een zorgmelding. De zorgcoördinator deelt de verantwoordelijkheid met zowel externe professionals als interne medewerkers en maakt nooit individueel een dergelijke afweging.

Stap 5: het afwegingskader

Er dienen twee beslissingen genomen te worden in successievelijke volgorde. Het eerste besluit dat genomen dient te worden is of aan de hand van de uitkomsten van stap 1 tot en met 4 melden bij Veilig Thuis noodzakelijk is. Mocht het risico op huiselijk geweld niet voldoende kunnen worden uitgesloten, dan doet het Staring College een melding bij Veilig Thuis. Mocht de veiligheid echter betrekking hebben op (een vermoeden van) seksueel misbruik wordt eerst de zedenpolitie geconsulteerd voordat er contact wordt opgenomen met Veilig Thuis.

Ten tweede dient school te besluiten of hulp bieden tot de mogelijkheden van school behoort. Bij effectieve hulp rondom kindermishandeling is veiligheid het hoofddoel en is goede hulp dus altijd gericht op alle leden in een gezinssysteem: minderjarigen en volwassenen, plegers en slachtoffers. Bij een melding zal worden ingeschat of de betrokkenen hulp aanvaarden en zich hiervoor in willen zetten. Maar er wordt ook gekeken of de hulp binnen de gewenste termijn tot de noodzakelijke resultaten leidt ten aanzien van welzijn en veiligheid van alle betrokkenen. Bij acute of structurele onveiligheid moet er altijd een melding worden gemaakt. Voorbeelden van acute onveiligheid zijn: letsel, wapengebruik, onthouden van zorg die acuut de gezondheid bedreigt (eten) of acute bedreiging zichzelf of een ander ernstig letsel toe te brengen.

---

¹ In geval van een vermoeden van (voorgenomen) vrouwelijke genitale verminking (meisjesbesnijdenis) of eer gerelateerd geweld neemt u met spoed contact op met Veilig thuis. Leg het gesprek vast en laat het indien mogelijk ondertekenen door alle betrokkenen.

Een medewerker kan dit nooit alleen beslissen en op persoonlijke titel een melding doen. Er heeft bij een melding altijd collegiale consultatie plaatsgevonden die wordt geïnitieerd door de zorgcoördinator.

Zowel met externe partners; 'hoe schatten zij de risico's op mogelijk huiselijk geweld in? Wat adviseren zij de school aan vervolgstappen?' als intern overleg: zijn de collega's binnen de school het onderling eens met de stappen die het Staring College gaat nemen waarbij de veiligheid van de leerling altijd centraal staat'. De zorgcoördinator kan er daarbij voor kiezen om de leerling te bespreken binnen het Zorg Advies Team (ZAT) of Voormekaarteam. Ouders worden altijd geïnformeerd dat hun kind binnen het ZAT wordt besproken tenzij hiermee de veiligheid voor de leerling (mogelijk) in het geding komt.

De directie en schoolzorgcoördinator zijn altijd op de hoogte gesteld bij een melding. Bij een melding zal het Staring College de leerling ook altijd signaleren in de verwijzindex. In bijlage XI staat een schematische weergave van de afwegingen die gemaakt dienen te worden.

12.3 Verslaglegging bij vermoeden van huiselijk geweld

Bij vermoeden van kindermishandeling of huiselijk geweld leggen medewerkers van school (docent, mentor, leerlingbegeleider, afdelingsleider of zorgcoördinator) verslag in Magister over het gesprek en de gemaakte afspraken. De volgende richtlijnen zullen dan worden gevolgd:

- Vermelding van datum, plaats, situatie en aanwezigen.
- Signalen die duidelijk maken welke zorgen worden waargenomen (meningen en feiten scheiden).
- Signalen die een vermoeden van huiselijk geweld of kindermishandeling bevestigen of ontkrachten.
- Contacten over deze signalen.
- Stappen die worden gezet (bijvoorbeeld: mentor heeft de zorg overgedragen na het gesprek met de leerling omdat hij zich zorgen maken n.a.v. de volgende concrete zorgsignalen...')
- Besluiten die worden genomen (bijvoorbeeld: de zorgcoördinator en mentor nodigen beide biologische ouders uit voor een gesprek)
- Vervolgaantekeningen over het verloop (bijvoorbeeld: e-mailwisselingen, telefonische contacten, nieuwe of afnemende zorgsignalen etc.)

Onderwerp	Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling	
Datum	november 2018	
Kenmerk	4099.1819	vervangt: 4169.12 (onderdeel van uitvoeringsregelingen schoolondersteuningsprofiel)
Verantwoordelijke	directie	
Vastgesteld	d.d.: 27 november 2018	door: DV
MR	instemming	d.d. 9 januari 2019